

श्री अमोलक जैन विद्या प्रसारक मंडळाचे

श्रीमती शां. कां. गांधी कला, अमोलक विज्ञान व प. हि. गांधी वाणिज्य महाविद्यालय कडा

ता. आष्टी जिल्हा बीड ४१४२०२

भूगोल विभाग

प्रा. उद्धव एकनाथ चव्हाण
(विद्यावाचस्तपती)

नैसर्गिक आपत्ती भूगोल

TYBA Geography of Natural Calamities, Semester: VI

नैसर्गिक आपत्ती भूगोल

नैसर्गिक आपत्तीची व्याख्या स्वरूप आणि व्याप्ती. भूकंप, आणि ज्वालामुखी, भूकंप आणि ज्वालामुखीचे कारणे आणि परिणाम, भूकंप आणि ज्वालामुखीचे जागतिक वितरण. दुष्काळ आणि पूर, वातावरणीय दुष्काळ, जलिय दुष्काळ, शेती दुष्काळ, दुष्काळाचे कारणे आणि परिणाम. पूर कारणे आणि परिणाम. जीवशास्त्रीय आपत्ती/धोका, जागतिक तापमान वाढ, हरितगृह परिणाम. ओझोन क्षय, प्रदूषणाचे प्रकार: हवा, पाणी आणि माती/मृदा.

Id	1
Question	What is the classification of natural disasters? नैसर्गीक आपत्तीचे वर्गीकरण कोणते?
A	Natural disasters नैसर्गीक आपत्ती
B	Biological disaster जैविक आपत्ती
C	Man-made disaster मानवनिर्मित आपत्ती
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	
Marks	2

Id	2
Question	What are the types of natural disasters? नैसर्गीक आपत्तीचे प्रकार कोणते?
A	Geophysical disaster भूरूपीय आपत्ती
B	Atmospheric disaster वातावरणीय आपत्ती
C	Biological disaster जैविक आपत्ती
D	Both A and B. अ आणि ब दोन्ही
Answer	D
Marks	2

Id	3
Question	What are the types of geophysical disasters? भूरूपीय आपत्तीचे प्रकार कोणते?
A	Earthquake भूकंप
B	Volcano ज्वालामुखी
C	Landslide भूसरेखलन
D	All of the above वरील येकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	4
Question	What are the types of Atmospheric disasters? वातावरणीय आपत्तीचे प्रकार कोणते?
A	Storms वादळे
B	Drought अवर्षण
C	Meteor showers उल्कापात
D	All of the above वरील येकी सर्व
Answer	
Marks	2

Id	5
Question	What are the types of biological disasters? जैविक आपत्तीचे प्रकार कोणते?
A	Vegetation disaster वनस्पतीजन्य आपत्ती
B	Animal disaster प्राणीजन्य आपत्ती
C	Both A and B. अ आणि ब दोन्ही
D	Snowfall हिमवृष्टी
Answer	C
Marks	2

Id	6
Question	What are the subtypes of vegetative disasters? वनस्पतीजन्य आपत्तीचे उप्रकार कोणते?
A	Forest fire वनवा
B	Weed dispersal तणफैलाव
C	Fungal diseases बूरशीजन्यरोग
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	7
Question	What are the subtypes of animal disasters? प्राणीजन्य आपत्तीचे उप्रकार कोणते?
A	Epidemic महामारी
B	locust swarm टोळधाड
C	Insects and worms कीटक व किडी
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	

Id	8
Question	What are the subtypes of man-made disasters? मानवनिर्मित आपत्तीचे उप्रकार कोणते?
A	Natural disasters प्राकृतिक आपत्ती
B	Chemical disaster रासायनिक आपत्ती
C	Biological disaster जैविक आपत्ती
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	9
Question	What are the subtypes of chemical disasters? रासायनिक आपत्तीचे उपकार कोणते?
A	Toxic chemicals विषारी रसायने
B	Toxic gas leaks विषारी वायूगळती
C	Nuclear explosion अणूस्फोट
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	

Id	10
Question	What are the steps of natural disaster management? नैसर्गीक आपत्ती व्यवस्थापनाच्या पायऱ्या कोणत्या?
A	Pre-disaster management आपत्तीपूर्व व्यवस्थापन
B	Emergency management आपतकालीन व्यवस्थापन
C	Post-Disaster Management आपत्ती नंतरचे व्यवस्थापन
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	A
Marks	2

Id	11
Question	In which city was the World Conference on Natural Disasters held in 1972? नैसर्गिक आपत्ती विषयक जागतिक परिषद १९७२ मध्ये कोणत्या शहरात संपन्न झाली?
A	Stockholm स्टॉकहोम
B	London लंडन
C	Tokyo टोकिओ
D	Delhi दिल्ली
Answer	A
Marks	2

Id	12
Question	How many groups have been classified by the Government of India for disaster management? आपत्ती व्यवस्थापनासाठी आपत्तीचे भारत सरकारने किती समुहात वर्गीकरण केले आहे?
A	In groups of five पाच समुहात
B	In groups of four चार समुहात
C	In two groups दोन समुहात
D	In three groups तीन समुहात
Answer	A
Marks	2

Id	13
Question	The Government of India has categorized disasters for disaster management as follows? खालील प्रमाणे भारत सरकारने आपत्ती व्यवस्थापनासाठी आपत्तीचे वर्गीकरण केले आहे?
A	Water and weather पाणी व हनामान
B	Earthquakes, volcanoes, landslides भूकंप, ज्वालामुखी, भूसखलन
C	Chemical, industrial, Nuclear रासायनिक, औद्योगिक, आणिक
D	As above वरील प्रमाणे
Answer	A
Marks	2

Id	14
Question	What activities are involved in pre-disaster work? आपत्तीपूर्व कार्यात कोणकोणत्या कार्याचा समावेश होतो?
A	Disaster Prevention Work आपत्ती प्रतिबंधक कार्य
B	Disaster mitigation आपत्तीची तीव्रता कमी करणे
C	Rehabilitation in a safe place सुरक्षित ठिकाणी पुनरवसन करणे
D	Both A and B. अ आणि ब दोन्ही
Answer	D
Marks	

Id	15
Question	Why is skilled training needed to deal with emergencies? आपतकालीन संकटाच्या निवारणासाठी कौशल्यपूर्ण प्रशिक्षणाची गरज का असते?
A	Self-defense and helping others स्वसंरक्षण व इतरांना मदत
B	To increase the morale of oneself and others स्वतःचे व इतरांचे मनोबल वाढवणे
C	To work effectively प्रभावीपणे कार्य करणे
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	16
Question	What is studied in Natural Disasters geography? नैसर्गीक आपत्ती भूगोलत कशाचा अभ्यास केला जातो?
A	The concept of a natural disaster नैसर्गीक आपत्तीची संकलपना
B	Resources and uses, problems संसाधने व वापर, समस्या
C	Planning, management and conservation measures नियोजन, व्यवस्थापन व संवर्धन उपाय
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	17
Question	What factors are associated with Natural Disasters geography? नैसर्गिक आपत्ती भूगोलाच कोणकोणत्या घटकांशी संबंध येतो?
A	The interrelationship between human and nature मानव व निसर्ग आंतरसंबंध
B	Interdisciplinary Nature आंतरविद्याशाखीय स्वरूप
C	Environmental balance पर्यावरणीय संतुलन
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	18
Question	What are the changes that occur under starvation due to internal motivation or force in earth's crust? भूकवचातील अंतस्त प्रेरणा किंवा बलामुळे भूकवचाखाली कोणते बदल होतात?
A	Tension and pressure are created तान व दाब निर्माण होतो
B	The land rifted भूभाग खचतो
C	The terrain is lifted up भूभाग वर उचलला जातो
D	No results परिणाम नाही
Answer	A
Marks	2

Id	19
Question	In which Indian city are seismic stations located? भारतात कोणत्या शहरात भूकंपमापन केंद्र स्थापित झाली आहेत?
A	Pune पुणे
B	Kodaikanal कोडाईकनाल
C	Shillong and Delhi शिलॉंग व दिल्ली
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	20
Question	Where is the National Geophysical Research Institute located? राष्ट्रीय भूभौतिक संशोधन संस्था कोठे आहे?
A	Pune पुणे
B	Bangalore बॅंगलोर
C	Hyderabad हैदराबाद
D	Kolkata कोलकत्ता
Answer	C
Marks	2

Id	21
Question	What is the place where the tension and pressure builds up before the earthquake? भूकंपापूर्वी भूकवचा खाली जेथे तान व दाब निर्माण होतो त्या ठिकाणास काय म्हणतात?
A	Earthquake focus भूकंप नाभी
B	Earthquake epicenter भूकंप केंद्र
C	Earthquake wave भूकंप तरंग
D	None of the above वरील पैकी नाही
Answer	A
Marks	2

Id	22
Question	The point of the earth's surface directly above the point where an earthquake occurs is called the: पृथ्वीच्या पृष्ठभागाचा बिंदू ज्या ठिकाणी भूकंप होतो त्या ठिकाणास काय म्हणतात:
A	Focus भूकंप नाभी
B	Earthquake Epicenter भूकंप केंद्र
C	Fracture भंग पावणे
D	Fault प्रस्तरभंग
Answer	B
Marks	2

Id	23
Question	What is the seismic scale? भूकंप मापन प्रमाण कोणते?
A	Richter Scale रिच्टर प्रमाण
B	Meter मीटर
C	Centimeters सेंटीमीटर
D	Millimeters मीलीमीटर
Answer	A
Marks	2

Id	24
Question	The earthquake waves which have transverse movement are known as..... भूकंपाच्या लहरी ज्या आडव्या हालचाली करतात त्यांना..... म्हणून ओळखले जाते
A	Primary waves प्राथमिक लहरी
B	Secondary waves दुय्यम लहरी
C	Surface waves पृष्ठभाग लहरी
D	None of the above वरीलपैकी नाही
Answer	B
Marks	2

Id	25
Question	In the study of which of the following areas the instrument of 'Seismograph' is used? पुढीलपैकी कोणत्या क्षेत्राच्या अभ्यासासाठी 'सिस्मोग्राफ' हे उपकरण वापरले जाते?
A	Stars तारे
B	Rivers नद्या
C	Earthquakes भूकंप
D	Volcanoes ज्वालामुखी
Answer	C
Marks	2

Id	26
Question	During an earthquake, the major destruction is caused by the energy released due to.....) भूकंप दरम्यान, सर्वात मोठा विनाश.....मुळे निर्माण झालेल्या उर्जामुळे होतो.
A	Sound waves ध्वनी लहरी
B	Light waves प्रकाश लहरी
C	Seismic waves भूकंपाच्या लहरी लाटा
D	A combination waves लहरी संयोजन
Answer	C
Marks	2

Id	27
Question	Which of the following is a post volcanic activity? पुढीलपैकी ज्वालामुखीनंतरची क्रिया कोणती आहे?
A	Earthquake भूकंप
B	Lava ejection तप्त शिलारस
C	Thermal Spring formation उष्ण पाण्याचे झारे
D	Typical behavior of the animals प्राण्यांचे वैशिष्ट्यपूर्ण वर्तन
Answer	A
Marks	2

Id	28
Question	Which Island was epicenter of Tsunami on 26, December 2004? २६, डिसेंबर २००४ रोजी कोणत्या बेटाचे सुनामीचे केंद्र होते?
A	Jawa जवा
B	Sumatra सुमात्रा
C	Bali बाली
D	None of them वरील पैकी नाही
Answer	B
Marks	2

Id	29
Question	Volcanic Mt. Etna is located in..... ज्वालामुखीय पर्वत एटना.....मध्ये स्थित आहे
A	Hawaii USA हवाई यूएसए
B	Indonesia इंडोनेशिया
C	Italy (Sicily) इटली (सिसिली)
D	Kenya केनिया
Answer	C
Marks	2

Id	30
Question	Fujiyama in Japan is a.... जपानमधील फुजियामा हा एक..... आहे
A	River नदी
B	Lake सरोवर
C	Volcanic mountain ज्वालामुखी पर्वत
D	Plain मैदान
Answer	C
Marks	2

Id	31
Question	What are the features of a volcano? ज्वालामुखीची वैशिष्ट्ये कोणती?
A	Fumaroles फ्यूमरोल्स
B	Geysers गेसर्स
C	Hot springs उष्ण पाण्याचे झरे
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	32
Question	In which country is the world famous Fumarole located? जग प्रसिद्ध फ्यूमरोल्स कोणत्या देशात आहे?
A	Alaska (Katmai) अलास्का (कटमाई)
B	Canada कॅनडा
C	Japan जपान
D	India भारत
Answer	A
Marks	2

Id	33
Question	By what name is the Katmai volcano area in Alaska known? अलास्का मधील काटमाई ज्वालामुखी क्षेत्र कोणत्या नावाने ओळखल जाते?
A	The Valley of Ten Thousand Smokes दशसहस्र धरांची दरी
B	Narmada valley नर्मदा दरी
C	Valley of Poison विषाची दरी
D	None of the above वरील पैकी नाही
Answer	A
Marks	2

Id	34
Question	What are the benefits of an earthquake? भूकंपामुळे कोणते फायदे होतात?
A	Terrain elevation भूप्रदेश उंचावने
B	Creation of lakes सरोवरांची निर्माती
C	The study of the interior of the earth पृथकीच्या अंतरंगाचा अभ्यास
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	35
Question	Which Indian state has hot springs? भारतात कोणत्या राज्या उष्ण पाण्याचे झारे आहेत?
A	Maharashtra and Bihar महाराष्ट्र व बिहार
B	Punjab and Kashmir पंजाब व कश्मीर
C	Kerala, Madhya Pradesh and Rajasthan केरळ, मध्यपद्देश व राजस्थान
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	36
Question	Classification of earthquakes by origin: भूकंपाचे उत्पत्तीच्या कारणानुसार वर्गीकरण:
A	Volcanic earthquakes ज्वालामुखीय भूकंप
B	Tectonic earthquakes विवर्तनिकी भूकंप
C	Equilibrium and subterranean earthquakes संतूलनमुलक व पातालिक भूकंप
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	37
Question	Classification according to depth of seismic origin: भूकंपाच्या उत्पत्ती केंद्राच्या खोलीनुसार वर्गीकरण:
A	Earthquake at normal depth साधारण खोलीवरील भूकंप
B	Medium depth earthquake मध्यम खोलीवरील भूकंप
C	Extreme depth earthquakes अति खोलीवरील भूकंप
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	38
Question	What causes a volcanic eruption? ज्वालामळी उद्गेकाची करणे कोणती?
A	Lava burst out लाव्हारस उद्गेक
B	Lava formation लाव्हारस निर्माती
C	Production of gas and vapor वायू व बाष्पाची निर्माती
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	39
Question	Geographical Distribution of Earth Volcanoes: पृथ्वीवरील ज्वालामुखीचे भौगोलिक वितरण:
A	Pacific Ocean belt पॅसिफिक महासागरी पट्टा
B	Eurasian belt युरेशियन पट्टा
C	Atlantic belt अटलांटीक पट्टा
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	40
Question	What substances are released from a volcanic eruption? ज्वालामुखीच्या उद्रेकातून कोणते पदार्थ बाहेर पडतात?
A	Evaporative substance बाष्परूप पदार्थ
B	Gaseous substances वायुरूप पदार्थ
C	Liquid substance द्रवरूप पदार्थ
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	A
Marks	2

Id	41
Question	What gaseous substances are released from a volcanic eruption? ज्वालामुखीच्या उद्रेकातून कोणते वायुरूप पदार्थ बाहेर पडतात?
A	Carbon dioxide कार्बन डायऑक्साईड
B	Sulfur dioxide सल्फर डायऑक्साईड
C	Vapor बाष्प
D	Both A and B. अ व ब दोन्ही
Answer	B
Marks	2

Id	42
Question	What are the subtypes according to the amount of silica in the lava? लाव्हारसामध्ये असलेल्या सिलीकाच्या प्रमाणानुसार कोणते उपप्रकार पडतात?
A	Acid lava असिड लाव्हा
B	Basic lava बेसिक लाव्हा
C	Light lava हलका लाव्हा
D	Both A and B. अ व ब दोन्ही
Answer	A
Marks	2

Id	43
Question	Who formulated the Elastic Rebound Theory? ‘स्थितीस्थापक प्रतिक्षेप सिद्धांत’ कोणी मांडला?
A	Dr. H. Reed डॉ. एच. रीड
B	W. M. Davis डब्ल्यू. एम. डेविस
C	Curl Ritter कर्ल रिटर
D	P. Lake पी. लेक
Answer	A
Marks	2

Id	44
Question	Earthquake causes: भूकंपाचे कारण:
A	Volcano ज्वालामुखी
B	Geo-structural movements भूसंरचनिक हालचाली
C	Isotope balance समस्थायी संतुलन
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	45
Question	Who proposed the theory of convection current theory? अभिसरण प्रवाह सिध्दांत कोणी मांडला?
A	Arthur Holmes आर्थर होम्स
B	W. M. Davis डब्ल्यू एम डेव्हिस
C	Curl Ritter कर्ल रिटर
D	P. Lake पी. लेक
Answer	A
Marks	2

Id	46
Question	What are the different types of volcanoes? ज्वालामुखीचे विविध प्रकार कोणते?
A	Hawaiian and Strombolian हवाईयन व स्ट्रॉम्बोोलियन
B	Plinian and Pelean प्लिनियन व पिलीयन
C	Vesuvius व्हेसुव्हियस
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	47
Question	Classification based on volcanic eruptions: ज्वालामुखीचे उद्रेकाच्या आधारे वर्गीकरण:
A	Active volcano जागृत ज्वालामुखी
B	Dormant volcano सुप्त ज्वालामुखी
C	Dead volcano मृत ज्वालामुखी
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	48
Question	Classification of volcanic eruptions by nature: ज्वालामुखीच्या उद्रेकाच्या स्वरूपानुसार वर्गीकरण:
A	Quiet volcano शांत ज्वलामुखी
B	Explosive volcanoes स्फोटक ज्वलामुखी
C	Mixed volcanoes मिश्र ज्वलामुखी
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	49
Question	Which are the major flood prone regions in the world? जगातील प्रमुख पुरगस्त प्रदेश कोणते?
A	Amazon River Basin अमेझॉन नदीचे खोरे
B	Ho-hang-ho river valley हो-हँग-हो नदी खोरे
C	Nile and Mekong river valleys नाईल व मेकांग नदीचे खोरे
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	50
Question	Major types of drought: दुष्काळ मुख्य प्रकार:
A	वातावरणीय दुष्काळ Meteorological Drought
B	जलयुक्त दुष्काळ Hydrological Drought
C	कृषी दुष्काळ Agricultural Drought
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	51
Question	Which organizations address global drought problem? All of the above जागतिक अवर्षण समस्येवर कोणत्या संघटना उपाययोजना करतात?
A	UNICEF <u>युनिसेफ</u>
B	W. H. O. <u>डब्ल्यू. एच. ओ.</u>
C	FAO <u>फाओ</u>
D	वरील सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	52
Question	What are the causes of floods? <u>पुराची कारणे कोणती?</u>
A	Heavy rain <u>अतिवृष्टी</u>
B	Deforestation <u>वृक्षतोड</u>
C	River basin siltation <u>नदीपात्रातील गाळ संचयन</u>
D	All of the above <u>वरील पैकी सर्व</u>
Answer	D
Marks	2

Id	53
Question	What are the devastating effects of floods? पुराचे विध्वंशक परिणाम कोणते?
A	Loss of life प्राणहानी
B	Financial loss वित्तहानी
C	Epidemic diseases साथीचे रोग
D	All of the above वरील ऐकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	54
Question	What happens due to heavy rains and floods? जास्त पाऊस व पुर यामुळे कोणती क्रिया घडते?
A	Landslide भूस्खलन
B	Landslides भूमीपात
C	Flood plain पुरमैदान
D	All of the above वरील ऐकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	55
Question	Extremely drought prone areas in India: भारतातील अतितीव्र अवर्षनग्रस्त विभाग:
A	Rajasthan राजस्थान
B	Gulf of Kutch कच्छ आखात
C	Gujarat गुजरात
D	Both A and B अ व ब दोन्ही
Answer	D
Marks	2

Id	56
Question	Severe drought-prone regions of India: भारतातील तीव्र अवर्षनग्रस्त विभाग:
A	Gwalior and Malwa Plateau ग्वाल्हेर व माळवा पठार
B	Western Ghats rain shadow region पश्चिम घाट पर्जन्यछाया प्रदेश
C	Telangana and Northeast Karnataka तेलंगणा व ईशान्य कर्नाटक
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	57
Question	General Drought-affected regions in India: भारतातील सर्वसाधारण अवर्षनग्रस्त विभाग:
A	Karnataka Drought area कर्नाटक अवर्षन क्षेत्र
B	Gujarat Drought area गुजरात अवर्षन क्षेत्र
C	Maharashtra Drought area महाराष्ट्र अवर्षन क्षेत्र
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	58
Question	What are biological disasters? जैविक आपत्ती कोणत्या?
A	Epidemic महामारी
B	Locusts टोळधाड
C	Water hyacinth and carrot grass जलपर्णी व गाजर गवत
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	59
Question	What are the flood control measures? पुर नियंत्रनाचे उपाय कोणते?
A	Tree planting वृक्षाळागवड
B	Construction of dams धरणांची निर्माती
C	Ban on tree felling and severe punishment वृक्षतोडीवर बंदी व कठोर शिक्षा
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	60
Question	What are the causes of drought? अवर्षनाची कारणे कोणती?
A	All of the following खालील पैकी सर्व
B	Deforestation वृक्षतोड
C	Climate change वातावरण बदल
D	Ozone depletion ओझन क्षय
Answer	A
Marks	2

Id	61
Question	What are the other causes of drought? अवर्षनाची ईतर कारणे कोणती?
A	All of the following खालील पैकी सर्व
B	Changes in land deployment भूमी उपयोजनातील बदल
C	Overuse of groundwater भूमीगत पाण्याच अतिवापर
D	Reservoir siltation जलाशयातील गाळसंचयन
Answer	A
Marks	2

Id	62
Question	What is the average rainfall in a drought prone region? अवर्षणग्रस्त प्रदेशात सरासरी किती पर्जन्य होतो?
A	Average 75 cm. सरासरी ७५ सें. मी.
B	Average 100 cm. सरासरी १०० सें. मी.
C	Average 50 cm. सरासरी ५० सें. मी.
D	Average 70 cm सरासरी ७० सें. मी.
Answer	A
Marks	2

Id	63
Question	What are the side effects of drought? अवर्षनाचे दुषपरिणाम कोणते?
A	Water scarcity पाणी टंचाई
B	Food scarcity अन्न टंचाई
C	Decline in production उत्पादनात घट
D	All of the above वरील पैकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	64
Question	How much of the total area in India is affected by drought? भारतात एकूण क्षेत्रापैकी किती अवर्षणग्रस्त आहे?
A	25% २५%
B	35% ३५%
C	30% ३०%
D	40% ४०%
Answer	B
Marks	2

Id	65
Question	In which Indian state is the semi-arid region located? भारतात निमओसाड प्रदेश कोणत्या राज्यात आहे?
A	Andhra Pradesh आंध्रप्रदेश
B	Tamil Nadu तामीळनाडू
C	Karnataka कर्नाटक
D	All of the above वरील ऐकी सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	66
Question	This process is functional in removing carbon dioxide from the atmosphere. ही प्रक्रिया वातावरणातून कार्बन डाय ॲक्साईड काढून टाकण्यात कार्यरत आहे
A	Lightning वीज
B	Deforestation जंगलतोड
C	Burning of fossil fuels जीवाशम इंधन जळणे
D	Photosynthesis प्रकाश संश्लेषण
Answer	D
Marks	2

Id	67
Question	Mainly, Ozonosphere is depleted by... मुख्यतः ओझोनोस्फीयर खालावलेला आहे
A	CFCs सी.एफ.सी.
B	Excess CO ₂ जादा CO ₂
C	Ozone ओझोन
D	Excess CO जादा CO
Answer	A
Marks	2

Id	68
Question	This is not a possible adverse effect of global warming. जागतिक तापमान वाढ हा संभाव्य प्रतिकूल परिणाम नाही.
A	Sea level rise समुद्र पातळी वाढ
B	An increase of UVB radiation अतिनील किरणे वाढ
C	Retreat of glaciers हिमनदीचे माघार
D	Extraordinary weather patterns हवामानाचा असाधारण बदल
Answer	B
Marks	2

Id	69
Question	Which of the following is not a major greenhouse gas? पुढीलपैकी कोणता मुख्य हरितगृह वायू नाही?
A	Ozone ओङ्गोन
B	Water vapour पाण्याची वाफ
C	Methane मिथेन
D	Carbon dioxide कार्बन डाय ऑक्साईड
Answer	A
Marks	2

Id	70
Question	Ultraviolet radiations from sunlight cause a reaction producing... सूर्यप्रकाशापासून अल्ट्राव्हायोलेट किरणोत्सर्गमुळे प्रतिक्रिया निर्माण होते
A	Carbon monoxide कार्बन मोनॉक्साईड
B	Ozone ओङ्गोन
C	Fluorides फ्लोराईड्स
D	Sulphur dioxide सल्फर डाय ऑक्साईड
Answer	B
Marks	2

Id	71
Question	Reradiating heat by atmospheric gases is known as... वातावरणीय वायूंद्वारे उष्णतेचे पुनरुत्थान करणे ....म्हणून ओळखले जाते
A	Solar effect सौर प्रभाव
B	Radioactive effect किरणोत्सर्गी प्रभाव
C	Ozone layer ओज्झोनचा थर
D	Greenhouse effect हरितगृह परिणाम
Answer	D
Marks	2

Id	72
Question	Which one of the following cause global warming? पुढीलपैकी कोणत्या कारणांमुळे जागतिक तापमान वाढ होते?
A	Carbon dioxide कार्बन डाय ऑक्साइड
B	Oxygen ऑक्सिजन
C	Nitrogen नायट्रोजन
D	Hydrogen हायड्रोजन
Answer	A
Marks	2

Id	73
Question	How many percent of carbon dioxide increased in the atmosphere since pre-industrial times? ॲट्योगिक-पूर्व काळापासून वातावरणात कार्बन डाय ॲक्साइड किती टक्के वाढला आहे?
A	About 10% सुमारे 10%
B	About 20% सुमारे 20%
C	About 30% सुमारे 30%
D	About 40% सुमारे 40%
Answer	C
Marks	2

Id	74
Question	Who measures the global warming rate? जागतिक तापमान वाढ कोण मोजते?
A	Astrologers ज्योतिषी
B	Physicist भौतिकशास्त्रज्ञ
C	Philosopher तत्त्वज्ञ
D	Climatologist हवामानशास्त्रज्ञ
Answer	B
Marks	2

Id	75
Question	Which one of the following result takes place due to global warming? जागतिक तापमान वाढ मुळे पुढीलपैकी कोणता निकाल लागला?
A	Maintaining steady temperature स्थिर तापमान राखणे
B	Changes in the rainfall पावसात बदल
C	Pleasant environment सुखद वातावरण
D	Causing less pollution कमी प्रदूषण होऊ शकते
Answer	C
Marks	2

Id	76
Question	Human activities cause global warming. मानवी क्रिया जागतिक तापमान वाढला कारणीभूत असतात.
A	True खरे
B	False खोटे
Answer	A
Marks	2

Id	77
Question	Which one of the following cause global warming? पुढीलपैकी कोणत्या कारणांमुळे जागतिक तापमान वाढ होते?
A	Radiative forcing उत्सर्जनशील बल
B	Earth gravitation force पृथकी गुरुत्व शक्ती
C	Oxygen ऑक्सिजन
D	Centripetal force अभिकेंद्री बल
Answer	A
Marks	2

Id	78
Question	Which one of the following is the anthropogenic radiative forcing of climate? खालीलपैकी कोणते हवामान बलन मानवनिर्मित उत्सर्जनशील आहे?
A	Aerosols वातद्रविका
B	Cement सिमेंट
C	Paper कागद
D	Glass काच
Answer	A
Marks	2

Id	79
Question	Which one of the following land use causes global warming? खालीलपैकी कोणत्या भूमी वापरामुळे जागतिक तापमान वाढ होते?
A	Increase in the fertility of soil मातीची सुपीकता वाढते
B	Surface reflectance पृष्ठभाग परावर्तनांक
C	Forestation वनीकरण
D	Adopting organic farming सेंद्रिय शेती स्वीकारणे
Answer	B
Marks	2

Id	80
Question	Changes in the composition of the atmosphere is an example of..... वातावरणाच्या रचनेत बदल हे त्याचे ..... चे उदाहरण आहे.
A	Internal forcing अंतर्गत बलन
B	External forcing बाह्य बलन
C	Mid forcing अवनत बलन
D	Gravitational forcing गुरुत्वाकर्षण बलन
Answer	B
Marks	2

Id	81
Question	What is the main reason for melting of ice? बर्फ वितळण्याचे मुख्य कारण काय आहे?
A	Oxygen ऑक्सिजन
B	Global warming जागतिक तापमानवाढ
C	Carbon dioxide कार्बन डाय ऑक्साईड
D	Noise pollution ध्वनी प्रदूषण
Answer	B
Marks	2

Id	82
Question	Which one of the following is the effect of global warming? जागतिक तापमानवाढचा परिणाम पुढीलपैकी कोणता आहे?
A	Maintaining sea level समुद्राची पातळी राखणे
B	Proper rainfall योग्य पाऊस
C	Desertification वाळवंटकरण
D	Afforestation वनीकरण
Answer	C
Marks	2

Id	83
Question	When did the air pollution on earth happened first time? पृथ्वीवरील वायू प्रदूषण प्रथमच केव्हा झाले?
A	When humans started using tools जेव्हा मानवाने साधने वापरण्यास सुरुवात केली
B	When humans started using firewood जेव्हा मानवांनी सरपण वापरण्यास सुरुवात केली
C	When humans started using clothes जेव्हा मानवाने कपडे वापरायला सुरुवात केली
D	When humans started using wheels जेव्हा मानवाने चाके वापरण्यास सुरुवात केली
Answer	B
Marks	2

Id	84
Question	Who made the first anti-pollution law? प्रथम प्रदूषण विरोधी कायदा बनविला?
A	Martin Luther King मार्टीन ल्युथर किंग
B	Nelson Mandela नेल्सन मंडेला
C	Queen Elizabeth राणी एलिझाबेथ
D	King Edward -1 किंग एडवर्ड-1
Answer	C
Marks	2

Id	85
Question	Which was the first major disaster of air pollution? वायू प्रदूषणाची पहिली मोठी आपत्ती कोणती होती?
A	New York smog न्यूयॉर्क धुके
B	London smog लंडन धुके
C	Paris smog पॅरिस धुके
D	Delhi smog दिल्ली धुके
Answer	A
Marks	2

Id	86
Question	What is the significance of black color moth in Europe during 19th century? 19 व्या शतकात युरोपमध्ये काळ्या रंगाच्या पतंगांचे काय महत्व आहे?
A	Indication of evolution उत्क्रांतीचा संकेत
B	Indication of soil pollution माती प्रदूषणाचे संकेत
C	Indication of mutation उत्परिवर्तनाचे संकेत
D	Indication of air pollution वायू प्रदूषणाचे संकेत
Answer	D
Marks	2

Id	87
Question	What is the main cause of increase in air pollution in the 20th century? 20 व्या शतकात वायू प्रदूषण वाढण्याचे मुख्य कारण काय आहे?
A	Development of the transport system वाहतूक व्यवस्थेचा विकास
B	Development of infrastructures पायाभूत सुविधांचा विकास
C	Development of electricity विजेचा विकास
D	Development of water resources जलसंपत्तीचा विकास
Answer	A
Marks	2

Id	88
Question	How many primary pollutants are? किती प्राथमिक प्रदूषक आहेत?
A	Three तीन
B	Five पाच
C	Seven सात
D	Nine नऊ
Answer	B
Marks	2

Id	89
Question	What are secondary pollutants? दुय्यम प्रदूषक काय आहेत?
A	Pollutants due to fire आगीमुळे प्रदूषक
B	Pollutants due to emission उत्सर्जनामुळे प्रदूषक
C	Pollutants due to a chemical reaction रासायनिक अभिक्रियामुळे प्रदूषक
D	Pollutants due to oxidation ऑक्सिडेशनमुळे प्रदूषक
Answer	D
Marks	2

Id	90
Question	Which is the colorless, odorless and toxic gas which produced when organic materials incompletely burn? सेंद्रिय पदार्थ अपूर्णपणे जळत असताना कोणता रंगहीन, गंधहीन आणि विषारी वायू तयार होतो?
A	Sulphur oxide सल्फर ऑक्साईड
B	Carbon monoxide कार्बन मोनॉक्साईड
C	Oxygen ऑक्सिजन
D	Particulates कणीय
Answer	B
Marks	2

Id	91
Question	Which of the following cause soot in the environment? खालीलपैकी कोण वातावरणातील काजळीचे कारण आहे? पार्टिक्युलेट्स
A	Hydrocarbons हायड्रोकार्बन
B	Nitrogen oxide नायट्रोजन ऑक्साईड
C	Sulphur oxide सल्फर ऑक्साईड
D	Particulates कणीय
Answer	D
Marks	2

Id	92
Question	Which is responsible for the greatest exposure to carbon dioxide for living organisms? सजीवांसाठी कार्बन डाय ऑक्साईडच्या सर्वाधिक प्रदर्शनास कोण जबाबदार आहे?
A	Hurricanes चक्रवादळ
B	Soil erosion मातीची धूप
C	Vehicles emission वाहने उत्सर्जन
D	Cigarette smoking सिगारेट धूम्रपान
Answer	D
Marks	2

Id	93
Question	How excessive water loss takes place in plants? वनस्पतीमध्ये पाण्याचे अत्यधिक नुकसान कसे होते?
A	Due to soil pollution माती प्रदूषणामुळे
B	Due to mutation उत्परिवर्तनामुळे
C	Due to air pollution वायू प्रदूषणामुळे
D	Due to improper seed अयोग्य बियाण्यामुळे
Answer	C
Marks	2

Id	94
Question	How does asthma cause to human beings? दम्याचा त्रास मनुष्याला कसा होतो?
A	Excessive diet जास्त आहार
B	Water pollution जल प्रदूषण
C	Air pollution वायू प्रदूषण
D	Soil pollution भूमी प्रदूषण
Answer	C
Marks	2

Id	95
Question	What is the reason for reducing the plant growth? वनस्पतींची वाढ कमी होण्याचे कारण काय आहे?
A	Excessive exposure to sunlight सूर्यप्रकाशाचा अतिरेक
B	Excessive exposure to wind वात्याचा अतिरेक
C	Excessive exposure to water pollution जल प्रदूषणाचा अतिरेक
D	Excessive exposure to air pollution वायू प्रदूषणाचा अतिरेक
Answer	D
Marks	2

Id	96
Question	Which dioxide damages the flower process in plants? कोणता डायऑक्साइड वनस्पतींमध्ये फुलांच्या प्रक्रियेस हानी पोहचवते?
A	Sulphur dioxide सल्फर डाय ऑक्साइड
B	Carbon dioxide कार्बन डाय ऑक्साइड
C	Nitrite dioxide नायट्रेट डायऑक्साइड
D	Magnesium dioxide मँगनेशियम डायऑक्साइड
Answer	A
Marks	2

Id	97
Question	What is the main reason for ozone depletion? ओऱ्होन कमी होण्याचे मुख्य कारण काय आहे?
A	Releasing of oxygen ऑक्सिजन उत्सर्जन
B	Releasing of chemicals रसायने उत्सर्जन
C	Releasing of CFCs सीएफसी उत्सर्जन
D	Releasing of nitrogen नायट्रोजन उत्सर्जन
Answer	C
Marks	2

Id	98
Question	Which of the following component is more dangerous to ozone layer? ओऱ्होन थरासाठी कोणता घटक अधिक धोकादायक आहे?
A	CFCs सीएफसी
B	Nitrogen नायट्रोजन
C	Halons हॅलोन्स
D	Sulphur गंधक
Answer	C
Marks	2

Id	99
Question	When India did signed the Montreal Protocol? मॉन्ट्रियल करारवर भारताने स्वाक्षरी कधी केली?
A	1990 १९९०
B	1991 १९९१
C	1992 १९९२
D	1993 १९९३
Answer	C
Marks	2

Id	100
Question	What is the main reason for skin cancer? त्वचेच्या कर्करोगाचे मुख्य कारण काय आहे?
A	Due to mutation उत्परिवर्तनामुळे
B	Due to unhealthy lifestyle अस्वास्थ्यकर जीवनशैलीमुळे
C	Due to alcohol consumption मद्यपान केल्यामुळे
D	Due to UV radiations अतिनील किरणांमुळे
Answer	D
Marks	2

Id	101
Question	Which of the following organisms found in human waste that cause water pollution? मानवी कचऱ्यामध्ये पुढीलपैकी कोणते जीव पाण्याचे प्रदूषण कारणीभूत आहेत?
A	Coliform bacteria कोलिफॉर्म जीवाणू
B	Viruses विषाणू
C	Protozoa प्रोटोझोआ
D	Parasitic worms परजीवी जंत
Answer	A
Marks	2

Id	102
Question	What is the indicator of pollution in water? पाण्यात प्रदूषणाचे सूचक काय आहे?
A	Amount of oxygen ऑक्सिजनची मात्रा
B	Amount of hydrogen हायड्रोजनची मात्रा
C	Amount of BOD बीओडीची मात्रा
D	Amount of nitrogen नायट्रोजनची मात्रा
Answer	C
Marks	2

Id	103
Question	Why certain parts of water bodies contain more number of algae? जल संस्थांच्या विशिष्ट भागांमध्ये शैवालची संख्या जास्त का असते?
A	Due to favorable environment अनुकूल वातावरणामुळे
B	Due to run-off excess fertilizers जादा खत्ते अपवाहमुळे
C	Due to lack of fertilizers खतांच्या अभावामुळे
D	Due to water pollution जल प्रदूषणामुळे
Answer	B
Marks	2

Id	104
Question	What are water soluble inorganic chemicals? पाणी विद्रव्य अजैविक रसायने कोणती आहेत?
A	Compounds of pure metals शुद्ध धातूंचे संयुगे
B	Compounds of non-metals धातू नसलेले संयुगे
C	Compounds of synthetic metals कृत्रिम धातूंचे संयुगे
D	Compounds of toxic metals विषारी धातूंचे संयुगे
Answer	D
Marks	2

Id	105
Question	Where we can find water soluble radioactive isotopes? पाण्यात विरघळणारे किरणोत्सर्गी समस्थानिय कोठे सापडतील?
A	In radioactive reactor किरणोत्सर्गी अणुभट्टी मध्ये
B	In radioactive coolant किरणोत्सर्गी शीतलक मध्ये
C	In radioactive shield किरणोत्सर्गी परिरक्षी मध्ये
D	In radioactive waste किरणोत्सर्गी कचऱ्यामध्ये
Answer	D
Marks	2

Id	106
Question	Acid Rain is caused by..... emissions. अम्ल पाऊस ..... उत्सर्जनामुळे होतो.
A	Sulphur dioxide सल्फर डाय ऑक्साइड
B	Nitrogen oxide नायट्रोजन ऑक्साइड
C	Both A and B. अ आणि ब दोन्ही
D	Carbon dioxide कार्बन डाय ऑक्साइड
Answer	C
Marks	2

Id	107
Question	Sulphur dioxide is produced by..... सल्फर डायऑक्साइड ..... द्वारा निर्मात केले जाते.
A	Lightning strikes विजेचा तडाखा
B	Volcanic eruptions ज्वालामुखीचा उद्रेक
C	Gasoline engine पेट्रोल इंजिन
D	All of the above वरील सर्व
Answer	B
Marks	2

Id	108
Question	The adverse effects of acid rain is.... ॲसिड पावसाचा प्रतिकूल परिणाम....
A	Causing paint to peel पैट सोलण्यास कारणीभूत
B	Corrosion of steel structures स्टील संरचनांचे गंज
C	Killing insects किडे मारणे
D	All of the above वरील सर्व
Answer	D
Marks	2

Id	109
Question	.....and water in the air react together to form carbonic acid. .....आणि हवेतील पाणी एकत्रितपणे कार्बनिक अम्ल तयार करते.
A	Carbon monoxide कार्बन मोनॉक्साइड
B	Carbon dioxide कार्बन डाय ॲक्साइड
C	Carbon कार्बन
D	All of the above वरील सर्व
Answer	B
Marks	2

Id	110
Question	In which year was severe acid rain recorded in Scotland? स्कॉटलंड येथे कोणत्या वर्षी तीव्र आम्लपर्जन्याची नोंद झाली?
A	1974 १९७४
B	1972 १९७२
C	1994 १९९४
D	1998 १९९८
Answer	A
Marks	2

